

naar man gik den Vej, ikke være Spørgsmaal om, at man overhovedet kunde komme til at anvende nogle af disse Stiftelsers Midler, forinden alle de Forpligtelser, der paa hvile Stiftelserne, vare opfyldte.

Og naar nu ærede Medlemmer ville tage Hof- og Statskalenderen frem og ville læse Fortegnelsen over alle dem, der ere indskrevne paa Ekspektance, hvad der er overordentlig mange der er, og undersøge deres Alder, saa ville de finde, at der deriblandt findes Damer i snart sagt alle mulige Aldre, lige ned til Vuggealderen, saaledes at der ikke vil blive Spørgsmaal om at opaaa noget ad den Vej, førend alle disse Damer efterhaanden ved Ledighed i Pladserne ere rykkede op — for saa vidt de da ikke gifte sig, hvorved da deres Ret bortfalder — og ere komne til deres Ret, den Ret, som de ligefrem have tilkøbt sig.

Man maa nemlig huske paa, at ved Vallø og Vemmetofte som ved flere andre Stiftelser af lignende Art er Forholdet det, at der maa betales Indskrivningspenge. Det er en Art Livsforsikring, ganske vist er meget fordelagtig Livsforsikring. Og ved disse Indskrivningspenge erhverves der jo en ligefrem Ret til at rykke op til at faa de forskellige Hævninger eller hvad det nu hedder.

Naar man altsaa vil gøre sig bekendt med de forskellige Aldersklasser, der ere indskrevne, vil man meget hurtigt se, at der vil hengaa mange Aar, inden der vil kunne blive Spørgsmaal om en Anvendelse i de Øjemed, det ærede Medlem nævnte. Jeg føler mig forvisset om, at man ved Lempe og ad administrativ Vej vil meget hurtigere og bedre komme til et Resultat i den Retning, som det ærede Medlem ønsker, og som ogsaa har min Sympati.

Jeg kan som sagt af disse Grunde ikke se, at der vil være nogen som helst Anledning for det høje Ting til at sætte hele dette store Apparat i Bevægelse og nedsætte en saadan Kommission — hvad Spørgsmaalet om Len, Stamhuse og Fideikommisgodser angaar, fordi dette Spørgsmaalet er og længe har været i en Gænge, der ufejlbarlig vil føre til et Forslag fremsat for Rigsdagen, og for det andet Spørgsmaals Vedkommende, fordi det er et Spørgsmaal, som det, hvis man endelig vilde fremsætte et Forslag derom, er saa ligefrem og let at udarbejde Forslag om, at der ikke er nogen Grund for dettes Vedkommende til at nedsætte en Kommission.

Pinstrup: Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Marott) har fuldkommen Ret i, at det er et saa stort Spørgsmaal, vi her beskæftige os med, at det kan paa-regne saa vel Tingets som hele Offentlighedens Interesse. Grundlovsfædrene havde et klart Blik for, hvad der vilde være til Landets Gavn, og hvad der vilde være tjenligt for Lovgivningsmagten i Fremtiden at beskæftige sig med. Vi kende alle de saakaldte Løfteparagraffer i Grundloven, og det er en af dem, der her er Tale om, nemlig § 93, der lyder saaledes: „Intet Lehn, Stamhus eller Fideikommisgods kan for Fremtiden oprettes. Det skal ved Lov nærmere ordnes, hvorledes de nu bestaaende kunne overgaa til fri Ejendom“. Det er en Sag, der ingenlunde er fremmed for Venstre. Paa Venstres Program af 1872 havde det Punkt sin Plads og lød saaledes: „Lehns, Stamhuses og Fideikommisgodsets Overgang til fri Ejendom, under betryggende Betingelser for Fæsterne, bør gennemføres ved Lov“. I Venstrereformpartiets senere Program af 26. Januar 1905 hed det saaledes: „Len, Stamhuse og Fideikommisgodser bør, overensstemmende med Grundlovens Bud, overgaa til fri Ejendom“.

Efter at der i en Række af Aar havde været stille paa Rigsdagen om Fæstgaardsspørgsmaalet, blev det rejst fra Venstrereformpartiets Side, idet jeg i Samlingen 1903—04, foranlediget ved Forholdene i min Valgkreds paa Scheelenborg Gods, drog Spørgsmaalet frem. Jeg rettede en Forespørgsel til Justitsministeren om denne Sag, og det havde til Følge, at der for Scheelenborg Gods, som da var under Administration, blev paa Justitsministerens Foranledning udarbejdet en Salgsplan, efter hvilken nu det meste af Fæstegodset der er gaaet over til Selveje. Det var forinden saaledes, at der ikke kunde købes det mindste Stykke Jord, og der kunde ikke komme til at bo flere Mennesker paa Godset, end der havde boet lang Tid forinden. Det blev nu anderledes, og dette praktiske Resultat havde jeg den Glæde at se af Forespørgslen. Siden den Tid har som bekendt Socialdemokraterne stillet det Forslag om Nedsættelsen af en Kommission, som vi nu ere i Færd med at behandle. Formodentlig vidste dette ærede Parti, at der i Justitsministeriet var et Forslag under Udarbejdelse, og saa var det jo rart, naar dette Forslag kom frem, at Socialdemokraterne kunde staa op og tilegne sig Æren for at